

פרשה לך לך תשפ"ד

ודעת

פרשת לך לך

טעם

וישמע אברם כי נשבה אחיו (יד, יד)

תמוה למה אברהם יצא ללחום נגד אומות אלו להציל אחיו, והלוא לוט בעל עבירה, וכמבואר ברש"י (יג, י') ובנוזיר (כג.) שביציאתו לסדום שהיו שטופי זימה נתכוון לעבירה, ולמה חייב אברם לצאת למלחמה עבורו. ובאבות פ"ה (מ"ג) מבואר שאברהם נתנסה עשרה נסיונות וביניהם מלחמת המלכים וכמבואר ברש"י וברמב"ם שם, וקשה איזה נסיון היה כאן ומי חייב אותו לצאת, (ועיין ברמב"ן כאן).

ונראה שאברהם אבינו הכניס אחרים תחת כנפי השכינה, והיו אלה כבני ביתו ממש, ועכשיו כשיראו שבן אחיו וחניכו נשבה ואברהם עוזבו לנפש, יפרסמו בכל מקום שלא כדאי להיות מאנשי אברהם ומאמינים באלוקיו, שהנה אפילו את בן אחיו זנת בעת צרתו ולא בא להצילו. ואברהם הבין הסכנה שבדבר שאם לא יצא להצילו יראו הנהגת יראי ה', ובכך עלול למנוע מבני אדם להצטרף לאמונה בקל אחד ויתחלל שמו יתברך, לכך לא עזבו לנפש ויצא להצילו, וראה בכך נסיון וחובת קידוש השם. ולכן זה מעשרה נסיונות שנתנסה אברהם אבינו.

ומצאתי שגם במדרש מבואר כן (מ"ג) שאברהם אמר אצא ואפול על קידוש השם, הרי שראה במלחמה נגד המלכים מלחמת קידוש השם.